

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Введено в дію наказом від 08.05 2020 р.
№ 0202-1/163

Проректор з навчково-педагогічної роботи
Антон ПАНТЕЛЕЙМОНОВ

ТИМЧАСОВИЙ СТАНДАРТ ВИЩОЇ ОСВІТИ

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ перший (бакалаврський)

СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ бакалавр

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ 29 Міжнародні відносини
(шифр та назва галузі знань)

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 293 Міжнародне право
(код та найменування спеціальності)

Затверджено вченою радою університету "27" квітня 2020 року,
протокол №8.

I – Преамбула

Тимчасовий стандарт за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти
у галузі знань 29 Міжнародні відносини
(шифр та назва галузі знань)

Спеціальність 293 Міжнародне право
(код та найменування спеціальності)

Ступінь вищої освіти бакалавр

Розробники Тимчасового стандарту:

Кагановська Тетяна Євгеніївна, доктор юридичних наук, професор, декан;
Сироїд Тетяна Леонідівна, доктор юридичних наук, професор, завідувач
кафедри міжнародного і європейського права;
Тітов Євген Борисович, кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри
міжнародного і європейського права;

Тимчасовий стандарт розглянуто та схвалено:

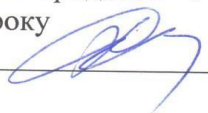
1.1. Вчена рада юридичного факультету: протокол № 7 від 05 лютого 2020 року

Голова Вченої ради факультету **Т.Є. Кагановська**

1.2. Науково-методична комісія юридичного факультету: протокол № 7 від 5 лютого 2020 року

Голова науково-методичної комісії факультету **І.А. Пахомова**

1.3. Кафедра міжнародного і європейського права: протокол № 7 від 05 лютого 2020 року

Завідувач кафедри **Т.Л. Сироїд**

II Загальна характеристика

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Ступінь вищої освіти	бакалавр
Галузь знань	29 Міжнародні відносини
Спеціальність	293 Міжнародне право
Форми навчання	денна, заочна (дистанційна)
Освітня кваліфікація	Бакалавр міжнародного права
Професійна кваліфікація	
Кваліфікація в дипломі	Ступінь вищої освіти: Бакалавр Спеціальність: 293 Міжнародне право
Опис предметної області	Об'єкт вивчення: правові відносини, що виникають у процесі здійснення зовнішньополітичної та зовнішньоекономічної діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування, а також правові відносини з іноземним елементом між органами державної влади та місцевого самоврядування різних держав, фізичними та юридичними особами різних громадянств і юрисдикцій Цілі навчання: підготовка висококваліфікованих фахівців, які мають поглиблені знання з міжнародного публічного, приватного та європейського права і належну кваліфікацію для юридичного аналізу міжнародних відносин та ефективної роботи в міжнародному оточенні на засадах оволодіння системою компетентностей Теоретичний зміст предметної області: історія розвитку, методи, функції, галузі та інститути міжнародного права; правові процеси у сфері міждержавних відносин; зміст доктрини, основних теорій і концепцій міжнародного права; міжнародно-правові поняття та визначення; принципи та норми міжнародного права; теоретичні основи правотворчої і правозастосовчої діяльності Методи, методики та технології: загальнонаукові й спеціальні методи дослідження, методи міжнародного публічного і міжнародного приватного права (диспозитивний, колізійний, матеріально-правовий тощо), методи порівняльного правознавства, професійні методики і технології, застосування яких дозволяє вирішувати практичні завдання Інструменти та обладнання: сучасне інформаційно-

	комунікаційне обладнання, інформаційні ресурси й програмні продукти, що застосовуються в професійній сфері міжнародного права
Академічні права випускників	Право здобувати вищу освіту на другому рівні (магістратура), зокрема за спеціальностями 293 Міжнародне право та 081 Право. Можливе набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти
Працевлаштування випускників	Випускники отримують можливості займатися аналітичною, прогностичною, консультативною роботою у сфері міжнародного права в міжнародних урядових і неурядових організаціях, у внутрішньодержавних і зарубіжних органах зовнішніх зносин, міжнародних відділах органів публічної влади, правозахисних групах, а також на посадах в органах державної влади та місцевого самоврядування.

III - Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти

Обсяг освітньої програми	Обсяг освітньої програми підготовки бакалавра становить 240 кредитів ЄКТС Мінімум 50% обсягу освітньої програми має бути спрямовано на забезпечення результатів навчання за спеціальністю, визначених стандартом вищої освіти
---------------------------------	---

IV – Перелік компетентностей випускника

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, здійснювати юридичний аналіз питань правового характеру у сфері міжнародних відносин та відносин з іноземним елементом або у процесі навчання, що передбачає застосування правових доктрин, принципів і правових інститутів, відповідних механізмів міжнародно-правового регулювання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов
Загальні компетентності	1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу 2. Знання і розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності 3. Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями

	4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово 5. Здатність спілкуватися іноземними мовами як усно, так і письмово 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях 7. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації, зокрема, в міжнародному контексті 8. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів) 9. Здатність працювати як автономно, так і в команді. 10. Здатність працювати в міжнародному контексті 11. Здатність діяти суспільно відповідально, проявляти громадянську свідомість, відповідати за якість виконаної роботи 12. Уміння аргументувати вибір шляхів вирішення завдань професійного характеру, критично оцінювати отримані результати та обґрунтовувати прийняті рішення 13. Здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми 14. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку міжнародного права, його місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій 15. Цінувати та поважати різноманітність і мультикультурність 16. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	1. Здатність розуміти природу, динаміку, принципи організації міжнародних відносин, форми та способи їх реалізації; види міжнародних суб'єктів та їх роль у сучасних міжнародних відносинах і міжнародній політиці 2. Знання і розуміння ретроспективи формування міжнародних інститутів, зовнішньополітичних структур, правових та державних інститутів 3. Здатність захищати національні інтереси власної держави за допомогою міжнародно-правових інструментів 4. Повага до честі і гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння їх правової природи. Знання і розуміння міжнародних стандартів прав

	людини, закріплених універсальними (на рівні ООН) і регіональними актами з прав людини (на рівні Ради Європи, ОБСЄ, Європейського Союзу, СНД); міжнародних універсальних і регіональних інституційних механізмів захисту прав людини 5. Здатність застосовувати знання засад і змісту інститутів міжнародного публічного права з таких галузей, як: право міжнародних договорів, право зовнішніх зносин, міжнародне повітряне право, міжнародне морське право, міжнародне космічне право, право міжнародних організацій, право прав людини, міжнародне економічне право, міжнародне екологічне право, міжнародне кримінальне право, право міжнародної безпеки, міжнародне гуманітарне право 6. Здатність застосовувати знання засад і змісту інститутів міжнародного приватного права 7. Знання і розуміння європейського права і права Європейського Союзу 8. Здатність застосовувати знання завдань, принципів і доктрин національного права, а також змісту правових інститутів, щонайменше з таких галузей права, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, кримінальне і кримінальне процесуальне право 9. Знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права 10. Уміння здійснювати юридичний аналіз та юридичну кваліфікацію явищ міжнародного життя на основі міжнародно-правових норм 11. Здатність надавати юридичні висновки і консультації з питань міжнародного права, національного права України та зарубіжних держав; визначати юридичні ризики тих або інших зовнішньополітичних або зовнішньоекономічних ініціатив, підбирати шляхи їхньої мінімізації 12. Уміння розробляти юридичну позицію в інтересах клієнта, а також контраргументи проти позиції опонентів; вести дискусію і дебати з міжнародно-правових та загальною юридичних питань 13. Здатність вести дипломатичне та ділове листування, працювати з міжнародними документами: договорами, актами міжнародних організацій тощо, –
--	---

	аналізувати їхній характер і юридичний статус, складати проекти та супровідну документацію українською й іноземними мовами 14. Уміння дотримуватися основних норм дипломатичного та ділового етикету, здатність враховувати фундаментальні особливості культури і менталітету представників іноземних держав 15. Уміння розуміти особливості міжнародно-правових явищ, прогнозувати основні напрямки розвитку міжнародного права 16. Здатність адаптувати та використовувати міжнародно-правові норми та принципи в національній правовій системі
--	---

V - Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання

1. Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин
2. Здійснювати аналіз суспільних процесів у контексті аналізованої проблеми і демонструвати власне бачення шляхів її розв'язання
3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел
4. Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми
5. Давати короткий висновок щодо окремих фактичних обставин (даних) з достатньою обґрунтованістю
6. Оцінювати недоліки і переваги аргументів, аналізуючи відому проблему
7. Складати та узгоджувати план власного дослідження і самостійно збирати матеріали за визначеними джерелами
8. Використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин
9. Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій
10. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово, правильно вживаючи правничу термінологію
11. Вести формальну та неформальну ділову бесіду у сфері міжнародних відносин і зовнішньої політики
12. На професійному рівні брати участь у фахових дискусіях із міжнародно-правових і загальною юридичних питань; поважати опонентів та їхню точку зору
13. Доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення та власний досвід з актуальних питань міжнародного права
14. Належно використовувати статистичну інформацію, отриману з першоджерел та вторинних джерел для своєї професійної діяльності
15. Вільно використовувати для професійної діяльності доступні інформаційні технології і бази даних

16. Демонструвати вміння користуватися комп'ютерними програмами, необхідними у професійній діяльності
17. Працювати в групі, формуючи власний внесок у виконання завдань групи
18. Виявляти знання і розуміння основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування національної і міжнародної правових систем
19. Демонструвати необхідні знання та розуміння сутності та змісту основних правових інститутів і норм фундаментальних галузей національного права; міжнародного права; європейського права і права Європейського Союзу
20. Пояснювати природу та зміст основних міжнародно-правових явищ і процесів
21. Застосовувати набуті знання й уміння з міжнародних відносин, міжнародного права при вирішенні практичних завдань
22. Готувати проекти необхідних актів застосування міжнародного права відповідно до правового висновку, зробленого в різних правових ситуаціях
23. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів на національному і міжнародному рівнях у різних правових ситуаціях

VI - Форми атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здобувачів освітньої кваліфікації «бакалавр міжнародного права» здійснюється у формі атестаційних екзаменів
Вимоги до атестаційного екзамену (екзаменів) (за наявності)	Атестаційні екзамени повинні бути спрямованими на перевірку досягнень результатів навчання, визначених цим Стандартом

VII Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

У закладі вищої освіти повинна функціонувати система забезпечення закладом вищої освіти якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості), яка передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- 1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- 3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників закладу вищої освіти та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;
- 4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;
- 5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою;

- 6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- 7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;
- 8) забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками закладу вищої освіти та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату;
- 9) інших процедур і заходів.

Система забезпечення закладом вищої освіти якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) за поданням закладу вищої освіти оцінюється Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти або акредитованими ним незалежними установами оцінювання та забезпечення якості вищої освіти на предмет її відповідності вимогам до системи забезпечення якості вищої освіти, що затверджуються Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, та міжнародним стандартам і рекомендаціям щодо забезпечення якості вищої освіти.

VIII Перелік нормативних документів, на яких базується стандарт вищої освіти

1. ESG 2015 (Стандарти та рекомендації із забезпечення якості в ЄПВО) – https://ihed.org.ua/wp-content/uploads/2018/10/04_2016_ESG_2015.pdf
2. EQF 2017 (Європейська рамка кваліфікацій) – <https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/cee970-518f-11e7-a5ca-01aa75ed71a1/language-en>
<https://ec.europa.eu/ploteus/content/descriptors-page>
3. QF ENEA 2018 (Рамка кваліфікацій ЄПВО) – http://www.ehea.info/Upload/document/ministerial_declarations/EHEAParis2018_Communique_AppendixIII_952778.pdf
4. ISCED (Міжнародна стандартна класифікація освіти, МСКО) 2011 – <http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/international-standard-classification-of-education-isced-2011-en.pdf>
<http://uis.unesco.org/en/topic/international-standard-classification-education-isced>
5. ISCED-F (Міжнародна стандартна класифікація освіти – Галузі, МСКО-Г) 2013 – <http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/international-standard-classification-of-education-fields-of-education-and-training-2013-detailed-field-descriptions-2015-en.pdf>
6. Закон «Про вищу освіту» – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
7. Закон «Про освіту» – <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
8. Національний класифікатор України: Класифікатор професій ДК 003:2010. – <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10>
9. НРК, 2019 – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>
10. Перелік галузей знань і спеціальностей, 2015 – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>

11. Указ Президента України «Питання європейської та євроатлантичної інтеграції» від 20 квітня 2019 р. № 155/2019 – <https://www.president.gov.ua/documents/1552019-26586>

Пояснювальна записка

Стандарт вищої освіти за першим бакалаврським рівнем за спеціальністю 293 Міжнародне право є нормативним документом, в якому визначається сукупність вимог до змісту та результатів освітньої діяльності закладу вищої освіти для забезпечення здобуття ступеня вищої освіти бакалавра зі спеціальності 293 Міжнародне право галузі знань 29 Міжнародні відносини.

Стандарт застосовується для визначення й оцінювання якості змісту та результатів освітньої діяльності закладів вищої освіти.

Затвердження порядку оцінювання результатів навчання проводиться закладом вищої освіти відповідно до вимог правових актів.

Система оцінювання результатів навчання повинна базуватись на таких основних принципах:

- обґрунтованість – оцінка повинна бути співмірною рівню результатів навчання;
- неупередженість – результати оцінювання мають бути об'єктивними і не залежати від суб'єктивної позиції того, хто оцінює, а критерії та методи оцінювання – єдиними для всіх, хто оцінюється;
- зрозумілість – система оцінювання повинна бути чіткою і абсолютно визначеною наперед як для тих, хто оцінює, так і тих, кого оцінюють;
- корисність – оцінювання повинно позитивно сприйматись тими, кого оцінюють, і бути внеском у здійснення завдань освітньо-професійної програми.

Результати навчання мають співвідноситися з компетентностями випускника.

Матриця відповідності визначених Стандартом компетентностей дескрипторам НРК та матриця відповідності визначених Стандартом результатів навчання та компетентностей представлені в Таблицях 1 і 2.

Таблиця 1. Матриця відповідності визначених Стандартом компетентностей дескрипторам НРК

КЛАСИФІКАЦІЯ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ЗА НРК	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
	Зн1 Концептуальні знання, набуті у процесі навчання та професійної діяльності, включаючи певні знання сучасних досягнень, які є основою для оригінального мислення та інноваційної діяльності Зн2 Критичне осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності, зокрема на межі предметних галузей	Ум1 Розв’язання складних непередбачуваних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчанні, що передбачає збирання та інтерпретацію інформації (даних), вибір методів та інструментальних засобів, застосування інноваційних підходів	K1 Зрозуміле і недвозначне донесення висновків, а також знань та пояснень, ідей, проблем, рішень, що їх обґрунтовують, власного досвіду до фахівців і нефахівців в галузі професійної діяльності K2 Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію у професійній діяльності K3 Використання іноземних мов у професійній діяльності	AB1 Прийняття рішень у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування AB2 Відповідальність за розвиток професійного знання і практик окремих осіб та/або груп осіб, оцінку стратегічного розвитку команди AB3 Здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності
	ЗАГАЛЬНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ			
	ЗК1	Зн2	Ум1	AB1
	ЗК2	Зн1		AB3
	ЗК3	Зн2	K3	AB3
	ЗК4	Зн1	K1	
	ЗК5	Зн1	K3	
	ЗК6	Зн2	K2	AB2
	ЗК7	Зн1	K3	AB1
	ЗК8	Зн1	K2	AB2
	ЗК9	Ум1	K2	AB3
	ЗК10		K3	
	ЗК11	Зн1	K1	AB1
	ЗК12	Зн2	K1	AB1
	ЗК13	Зн1	K2	AB2
	ЗК14	Зн2	K1	AB3
	ЗК15	Зн2	K2	AB2
	ЗК16	Зн1	Ум1	AB3

СПЕЦІАЛЬНІ (ФАХОВІ) КОМПЕТЕНТНОСТІ

СК1	ЗН1	УМ1		
СК2	ЗН2		К2	
СК3	ЗН1	УМ1	К1	АВ1
СК4	ЗН2		К1	АВ2
СК5	ЗН1	УМ1	К2	АВ1
СК6	ЗН2	УМ1	К2	АВ1
СК7	ЗН1	УМ1	К2	АВ1
СК8	ЗН2	УМ1	К2	АВ1
СК9	ЗН2	УМ1	К2	АВ1
СК10	ЗН2	УМ1	К1	АВ1
СК11	ЗН1	УМ1	К1	АВ2
СК12	ЗН2	УМ1	К1	АВ3
СК13	ЗН1		К2, К3	
СК14	ЗН2	УМ1	К1	
СК15	ЗН2	УМ1	К3	АВ3
СК16	ЗН2	УМ1	К1	АВ1

Таблиця 2. Матриця відповідності визначених Стандартом результатів навчання та компетентностей

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ	КОМПЕТЕНТНОСТІ																																
	Інтегральна компетентність	Загальні компетентності																Спеціальні (фахові) компетентності															
		ЗК1	ЗК2	ЗК3	ЗК4	ЗК5	ЗК6	ЗК7	ЗК8	ЗК9	ЗК10	ЗК11	ЗК12	ЗК13	ЗК14	ЗК15	ЗК16	СК1	СК2	СК3	СК4	СК5	СК6	СК7	СК8	СК9	СК10	СК11	СК12	СК13	СК14	СК15	СК16
PH1	+											+		+				+	+								+	+	+		+		
PH2	+										+	+		+			+	+	+								+	+	+				
PH3	+	+	+													+					+	+	+	+	+	+	+	+	+				
PH4	+	+				+						+									+	+	+	+	+	+	+						
PH5	+					+				+									+								+						
PH6	+											+		+													+	+					
PH7	+																																
PH8	+	+	+													+					+	+	+	+	+				+				
PH9	+	+					+														+	+	+	+	+	+							
PH10				+	+					+			+	+																			
PH11				+	+			+	+		+		+		+						+									+	+		
PH12				+	+			+	+		+		+		+						+									+	+	+	
PH13				+	+			+			+	+	+		+						+							+		+	+	+	
PH14	+																																+
PH15		+	+													+					+	+	+	+				+					
PH16						+										+																	+
PH17						+			+				+		+																		
PH18		+					+			+							+	+			+	+	+	+		+	+					+	
PH19		+				+				+		+					+	+	+		+	+	+	+		+	+	+				+	+
PH20						+					+						+	+								+	+	+				+	
PH21	+					+	+										+	+	+									+	+	+		+	+
PH22																	+	+	+										+	+		+	+
PH23				+	+			+	+								+	+	+	+	+	+	+	+				+	+				+

